

Eksamen på Økonomistudiet sommer 2017
(Reeksamen)

Offentlig Forvaltning – Jura og Politik

10. August 2017

(3-timers prøve med følgende hjælpemidler:

- Danmarks Riges Grundlov
- Lov om offentlighed i forvaltningen
- - Forvaltningsloven)

Dette eksamenssæt består af 4 sider.

OBS: Bliver du syg under selve eksamen på Peter Bangsvej, skal du kontakte et tilsyn, blive registreret som syg hos denne. Derefter afleverer du en blank besvarelse i systemet og forlader eksamen. Når du kommer hjem, skal du kontakte din læge og indsende lægeerklæring til Det Samfundsvidenskabelige Fakultet senest en uge efter eksamensdagen.

Offentlig Forvaltning – Jura og Politik

Spørgsmål:

1. Gør rede for begrebet ministeransvar, såvel under en retlig synsvinkel som under en politologisk synsvinkel. Inddrag Bilag A (Lov om ministrenes ansvar).
2. Analyser ministerens situation (Bilag B) og beskriv, hvilke forskellige handlemuligheder ministeren kan overveje som led i den politisk-administrative proces.
3. Identificer, hvilke øvrige forvaltningsmæssige problemer der fremgår af hændelsesforløbet i Bilag B, og diskuter hvilke konsekvenser, der kan eller bør blive tale om.

Lov om ministres ansvarlighed.

VI FREDERIK DEN NIENDE, af Guds Nåde Konge til Danmark, de Venders og Goters, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldeborg, gør vitterligt: Folketinget har vedtaget og Vi ved Vort samtykke stadfæstet følgende lov:

§ 1. Loven angår ministres ansvar for deres embedsførelse.

§ 2. Borgerlig straffelovs almindelige del finder anvendelse.

§ 3. Ved anvendelsen af borgerlig straffelovs regler om ansvar for medvirken til en lovovertrædelse skal en minister anses for medvirkende til en underordnet handling, når

- 1) han har været bekendt med, at den pågældende handling ville blive foretaget, og har undladt at søge dette hindret.
- 2) handlingen har været et nødvendigt eller naturligt middel til gennemførelse af en beslutning, for hvilken ministeren er ansvarlig.
- 3) han har fremmet handlingens udførelse ved ikke i rimeligt omfang at føre tilsyn og fastsætte instrukser.

§ 4. Ansvar for en af kongen underskrevet beslutning påhviler såvel enhver minister, der har medunderskrevet, som ministre, der på anden måde har medvirket til beslutningens tilblivelse.

§ 5. En minister straffes, hvis han forsætligt eller af grov uagtsomhed tilsidesætter de pligter, der påhviler ham efter grundloven eller lovgivningen i øvrigt eller efter hans stillings beskaffenhed.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder anvendelse, såfremt en minister giver folketinget urigtige eller vildledende oplysninger eller under folketingets behandling af en sag fortier oplysninger, der er af væsentlig betydning for tingets bedømmelse af sagen.

§ 6. Straffen efter § 5 er bøde, hæfte eller fængsel indtil 2 år.

Stk. 2. Er forholdet begået af uagtsomhed, er straffen bøde eller hæfte.

Stk. 3. Bødestraf fastsættes efter borgerlig straffelovs regler om dagbøder.

§ 7. Bestemmelserne i § 6 gælder kun, såfremt strengere straf ikke er hjemlet i den øvrige lovgivning.

Stk. 2. Borgerlig straffelovs §§ 155-157 gælder ikke for ministre.

§ 8. Ministres strafansvar forældes efter borgerlig straffelovs §§ 93-95. Forældelsesfristen er dog i intet tilfælde mindre end 5 år.

§ 9. Med hensyn til erstatningsansvar i anledning af ministres handlinger gælder de almindelige regler om erstatning for skade forvoldt af personer i statens tjeneste.

Givet på Christiansborg slot, den 15. april 1964.

Under Vor Kongelige Hånd og Segl.

FREDERIK R.

/Hans Hækkerup.

Bilag B:

Landbrugsministeren var meget opsat på at lempe vilkårene for at drive landbrug i Danmark, idet hun gav udtryk for, at der "ikke var nogen grund til at overopfylde EU's krav til miljømæssig, bæredygtig landbrugsdrift".

Ministeren anmodede 7 forskellige eksperter fra universitetsverdenen om at udarbejde analyser af, hvilke konsekvenser det ville have, hvis bestemte normer for gødskning blev lempet samtidig med at eksisterende braklagte bræmmer langs vandløb i landbrugsområder blev sløjfet. Et hovedelement i den ændrede regulering var krav om at afpasse gødskningsintensiteten efter landbrugsjordens kapacitet og evner til at være recipient for varierende gødningsbelastninger. De forskellige analyser viste samstemmende, at der ville blive tale om væsentlige merbelastninger af miljøet og, at en uændret bæredygtighed om muligt først ville kunne komme på tale på meget langt sigt.

På baggrund af analyserne lod ministeren sine embedsmænd udarbejde et konklusionspapir. Det pegede på, at de påtænkte lempelser for landbruget "alt i alt ville være miljøneutrale". Oppositionen fik presset landbrugsministeren til at afholde en offentlig høring med deltagelse af samtlige de involverede eksperter. Disse gav i enighed udtryk for, at ministerens og dermed landbrugsministeriets udlægning af analyseresultaterne var uvederhæftig og udtryk for uvidenskabelig håndtering af forskningsresultater.

Under et efterfølgende ansændt samråd hævdede ministeren, at hun hele tiden havde givet Folketinget udtømmende og retvisende oplysninger og på intet tidspunkt havde fortiet noget som helst væsentligt for medlemmerne af tinget. Efter flere ugers offentlig diskussion trak ministeren sig fra ministerposten, men fastholdt at hun ikke havde forbrudt sig mod sit ansvar som minister. Kort tid senere vedtog et flertal i Folketinget den afgående ministers forslag til mere lempelig regulering af landbrugets gødningsanvendelse.

En af landbrugets interesseorganisationer "Storlandbrug DK", som havde fulgt den landbrugspolitiske diskussion nøje, var ivrig efter at bevise, at de nye regler ikke ville forringe miljøet og satte derfor alt ind på at søge Landbrugsministeriet om økonomisk støtte til en række forsøgs- og udviklingsprojekter. Formanden for "Storlandbrug DK" var et af fem medlemmer af landbrugsministeriets administrerende udvalg vedr. projektstøttemidler. Udvalget besluttede at bevilge et tocifret millionbeløb som projektstøtte til "Storlandbrug DK". Nogen tid senere søgte Dagbladets miljøjournalist aktindsigt i sagen om projektstøtte. Ministeriet afviste begæringen to uger senere med den begrundelse, at sagen indeholdt interne, administrative arbejdspapirer.